

קול העם

חילוף המשמרות בממשל

פועלי היהלומים יוצאים מאדישותם

לאחר ההפרדה

ציר חדש ואשינגטון - ריאד?

נשיא ארצות הברית, ניקסון, עם פייצאל, מלך סעודיה

21

1974

מקור: מ. אל

פנחס גיוסטר

על הפרק

הפוגה לקראת...

הכנס המסדית שנפתח בין ישראל למוריה הוא הפסג שיפוא החקופת-ריגועה מסוימת, אשר טמונה בה אפשרויות להתקדמות לקראת שלום. לא יותר מכך, אך גם לא פחות מכך — זוהי הרבה. השלמות רבות להסכם. אחייתם אל כמון מחוכן.

הבחינה הצבאית

אין זה עניין הפסג מריני ונניינו צבאי בעיקר. ישראל ויתרה על שטח שהיה בשליטתה, אך מצבה הצבאי חוטב משותף בחינות: קשה יותר לסורים לערוך התקפה פתע כוללת על המערך הישראלי וצחי"ל יכול להתגונן יותר לשיקום ולשידור מערכות, דבר שקשה מאד לעשותו בתנאים של התחללות קרבות, ולו גם מוגבלים. נכון שיש גם לסורים הישג צבאי והוא — שדותיהם הישראליים אינם מאיימים יותר על דמשק, וקשה גם לישראל להכניס תחמושת פתע על המערך הסורי, אך אם נכונה ההנחה, שישאל אינה רוצה (ואינה יכולה) לנצל אופציה של ידידותיהם על דמשק וגם לא ישראל היא שתפתח במלחמה תבוא, אם תלילת תמוז, כי אז מאזן הקרית הצבאי לישראל לעומת ההפסד הצבאי הוא חיובי ללא ספק.

הבחינה הפנימית-ישראלית

ה"ליכוד" ואם כוונתה גדולה נגד הסכם-ההפרדה הנוכחי ושיכלול את תגובתו לעומת התגובה על הפרדת הכוחות בזווית המצרית. וקצא עשה שורה של מעשים תעמולתיים מתוחכמים — למן שביתת הערבע של אנשי-רוח ועד לגיוס חושבים מן העיר העתיקה בירושלים. ה"ליכוד" סיים בקול דממה דקה בהסכמת למעשה עם הסכם-ההפרדה. אין בכוחו לערוך תיום מאבק ציבורי נגד ההסכם. הציבור אינו משוכנע, שותקם אינו טוב, גם פועלי ה"ליכוד" אינם משוכנעים בכך. חוסר הריגות של ה"ליכוד" בולט לעומת תכוח הציבורי הרציני שבידיהם. הבידוד המחודש של ה"ליכוד" בהצבעה בבגסס על הפרדת הכוחות הוא תזכורת לממשלת רבין החדשה עד כמה טובים סיכוייה של מדיניות המונחת לו שמשליץ עליה ה"ליכוד".

הבחינה הערבית

כדי להגיע לעמדות של שלום יצטרפו הערבים לכת רדד אירופה. ההתנגדות הסורית לעשיית פוטבי להסכם — הצנעו מעיני הצלמים והעיתונאים — היא סימן בין שאר הסימנים לכך, שבציבוריות הערבית רבה עדיין התנגדות להסכם כלשהו עם ישראל, אולם מה שמכריע כאן הוא עצם השגתו של ההסכם והחתימה עליו ולא הסכמתו, אך הכוחות המועלים נגד כל חיברות ו/או נגד הידידות היכולה להביא לשלום לא נעלמו מן השטח, והם עלולים לשבש את המהלכים הבאים. מאגר הרוצח הטוב והריאליזם המדיני מן הצד הערבי אינו גדול במיוחד, אך אין ספק שזוהי גול בעקבות ההתפתחות האחרונה.

הבחינה הבינלאומית

כדי להמנענות לקרנת בין הרצון להמשיך ברשאנו' ובין החשש מאבדון עמדותיהם במצרים. תחיל בפרס 1966 שמה בריח"מ את כל חובצים המורח-תיכונות שלה בסל הלאומנות הערבית האנטי-ישראלית, וכפי שאמשר כבר לראות, לא קביא לת הדבר תועלת לטווח

איר. האחרית שיש לה בארצות המזרח התיכון רופסת, ופאשר מגיעה שעת חיברות, בעשה מעמדה בהכרח נחות לעומת מעמד האמריקאים, ואן, כדי לחזק את עמדתה, היא מועלת להקשחת עמדות ערביות, להמרדה בין סוריה ובין מצרים, וכאשר הדבר אינו עולה בידה (ובמצב הדטאנט אשרויותיה מוגבלות), היא מגסה לטשטש את עקבות פעילותה להכשלת החסכם ולהסחמק במראית-עין של שותפת להשגתה. ארצות-הברית זוהי יותר ויותר מן העמדה ה"פרוישראלית" לעמ' דה של "אייחודות" בסכסוך המזרח-תיכוני. התחלטה על עזרה כלכלית אמריקאית למצרים (ולסוריה) היא כבר בחזקת מעשה מוגמר. עכשיו מתחילים לדבר על עזרה צבאית וגראח שהדבר לא יישאר בתחום הדיבור... הסכם המרדה-הכוחות עם סוריה אך חיוק מגמה זו. גבולות העזרה האמריקאית לישראל בשעת משבר התבלטו יד הצורך כבר במלחמת יום-הכיפורים, אך כעת מתווספות חוכמות. חוכה, כי בתחליכים המדיניים עדיף מצבו של זה שיש לו קשרים רבי-צדדיים (או דו-צדדיים) מזה שקשריו דו-צדדיים. מבחינת זו — גם ארצות-הברית וגם מצרים, מצבן עדיף: גם בריח"מ העומצות וגם ישראל — מצבן נאות. ואח הלקח צריכה ללמוד זו ואף זו.

הבחינה האנושית

כדי-יוראי יותר חופשי היה החלל האחרון של מלחמת-החתשה בגולן. הוא נחרג באש הארטילריה הסורית שעות אחדות לפני שנחתם הסכם-ההפרדה, אבל בשעת שהיה ברור בהחלט כי שני הצד-דים הגיעו לכלל הסכמה, הפתיחת הסורית באש ודאי גררה אחריה חשבות אש מתוחכמים וישראלים, ויש לשער שגם שם היו גמגומים. אין כוחל האחרון בכל מלחמה כדי להדיגם את חוסר-הטעם החסמי שלה, ואין ספחיותה באש על-ידי הסורים, ביום שנחתמו ההסכמים, כדי להוכיח עד כמה גמור מקומו של השיקול האנושי הפשוט בסולם העדיסויות של ההנהגה הפוליטית הסורית. הם הוכיחו זאת גם ביחסם הנקשקה לעניין תחזרת השבויים, יחס המביא למכה חוזרת בשבויים שלהם. מצאתי לגבן להוכיח זאת, כדי שנותי מפוכחים לקראת השלבים הבאים, שלא יהיו קלים ופשוטים למחרון ויגררו אחריהם מיקוח קשה.

יש אנשים שוחרי טוב, המתיימרים להיות גם מורי-קורא פור ליטיים, המישלטים מקוטב אל קוטב — למן אמון מופרז ביותר, שאינו במקומו, בצד הערבי ועד לתתיאשוות מכל סיכוי של התקדמות לקראת שלום. כל אירוע דרמטי, לכאן או לכאן, משכית מחם את התמונה הכוללת הקשה והמסובכת, הטעונה סכנות מכאן הורה סיכויים מכאן, הסיכויים ודאי שנתחוק אך התפתות עוד תיתכנה.

לא הסכם חד-שלבי

אשיות מסוכנות הן, כפי שכבר הזכרנו, אך דומני שהמסוכנות מבולן היא האשליה שניסה לודיע שרי-הבטחון החולל. משת דיון, בראיון לטלוויזיה, כאילו יתכן, "הסכם חד-שלבי" עם סוריה, כאילו יכול הסכם זה להיות בחזקת סוף-סוף לטווח של שנים (אולי אפילו שנים רבות). אנו נכנסים עכשיו לדינאמיקה של משא-ומתן בין ישראל לבין "מדינות העימות" הערביות והפלסטינאים. רק אם נדע לכלכל את מעשינו בתבונה.

התבונה מחייבת, שישאל תשאף להפיק מתהליך המרי"מ את המכסימום הריאלי, שאינו מחבטא בשותים אלא במידה מוגבלת ביותר — המכסימום הריאלי הוא שינוי יסודי לטובת ביחסים שבין עם ישראל ועמי ערב.

שולם P.P.

40

**למי נוצצים
היהלומים!?**

[illegible]

במלחמת יומה! שנים לאצבעות המטה
במק משהו מן חבית הנוצץ הזה!
שוחח: ע. בשור

...the ...

Country	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2030	2040	2050
Japan	7.0	8.0	9.0	10.0	11.0	12.0	13.0	14.0	15.0	16.0	17.0
Germany	10.0	11.0	12.0	13.0	14.0	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0
France	11.0	12.0	13.0	14.0	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0
Italy	12.0	13.0	14.0	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0
Spain	13.0	14.0	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0
Sweden	14.0	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0
Belgium	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0
United Kingdom	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0
Canada	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0
United States	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0
South Korea	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0
China	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0
India	21.0	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0
Indonesia	22.0	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0
Philippines	23.0	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0
Thailand	24.0	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0
Malaysia	25.0	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0
Singapore	26.0	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0
South Africa	27.0	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0
Argentina	28.0	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0
Brazil	29.0	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0
Mexico	30.0	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0
Colombia	31.0	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0
Venezuela	32.0	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0
Chile	33.0	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0
Peru	34.0	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0	44.0
Ecuador	35.0	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0	44.0	45.0
Bolivia	36.0	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0	44.0	45.0	46.0
Paraguay	37.0	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0	44.0	45.0	46.0	47.0
Uruguay	38.0	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0	44.0	45.0	46.0	47.0	48.0
Costa Rica	39.0	40.0	41.0	42.0	43.0	44.0	45.0	46.0	47.0	48.0	

Country	1980 (%)	1990 (%)	2000 (%)
Japan	15.0	17.5	20.0
Germany	12.0	14.0	15.0
Italy	10.0	11.5	13.0
France	8.0	9.0	10.0
Canada	7.0	8.0	9.0
Sweden	6.0	7.0	8.0
United States	5.0	6.0	7.0

7

במה עדיף שיכון עובדים?

החלטה על קנין-דירה היא צעד חשוב המחייב בדיקה קפדנית של עובדות ושיקול דעת מעמיק לפני הקניה. התקשרות עם שיכון עובדים נותנת לך יתרונות מיוחדים והרגשת בטחון המקלים עליך את ההחלטה.

תכנון. התכנון הסביבתי והתכנון הסנימי של הבית והדירה שתרכוש בשיכון עובדים, נעשים בידי מיטב הכוחות והמומחים בנושא זה בישראל.

צוותים של טובי האדריכלים עוסקים בתכנון על פי הכללים המתקדמים והחדישים ביותר בענף הבינוי והסביבה. כך אתה יודע בדיוק, לא רק לאיזו דירה, אלא לאיזו סביבה אתה נכנס. אתה יודע שיוקדש מקום לגינה, לחניה, למשחק-ילדים ולשאר השירותים המגוונים הדרושים למשפחה ולאוכלוסייה בסביבה.

פיקוח. בנושא הפיקוח יש לשיכון עובדים יתרון מובהק על פני כל יתר קבלני הבנין.

היא מעסיקה עשרות מהנדסים וטכנאים ממוקדים ונדרשת שכל תפקידה הוא פיקוח על סיוע החומרים ושיב העבודה בכל שלבי הבניה.

זכה במקום ראשון במשאל דעת הקהל בענף הבניה

ברונו שולץ, הסופר היהודי הפולני, שנזקק להעמידו בשורה אחת עם פראנק קאפקא וגיימס ג'ויס, מת בשנת 1942, בעיירה האוקראינית דרוחוביץ.

יוזף פיצובסקי, המשורר הפולני, בעל הפואמה, מכתב למאריק שאגאלי, הוא הביוגרף והחוקר תרציני ביותר של חייו ויצירתו של ברונו שולץ. בספרו על ברונו שולץ קובע פיצובסקי: נעשו מאמצים להציל את חיי ברונו שולץ. אשת המחזרת הפולנית, זופיה גלוקובסקה, ניהלה את

הסוהו של גרמני אחר. הגרמני שכבודו נמגע, החליט לנקום את מות היהודי שלו וירת והרג את ברונו שולץ. ונתקיים כאן למעשה התנבא הנדע: „אם אתה מכה את היהודי שלי, אכה אני את היהודי שלך“.

ההתעניינות ביצירתו של ברונו שולץ התעוררה מאוחר יחסית. גורל יצירתו היה דומה למעשה לגורל „ווליס“ של גיימס ג'ויס ולגורל ירושתו הספרותית של פראנק קאפקא. גם ג'ויס וגם קאפקא, בדומה לברונו שולץ, הקדימו את זמנם. (אם כי עוד לפני שולץ נעשו במולין גסיונות אחרים לאחר בשיטתו). אם האופייני והחדש אצל ג'ויס הוא בין השאר הכעת ורם התה-מורע שבמתשבת, ואם אצל קאפקא הוא ליד ביטוי תבניות החברתית בצורת דמויות מטא-פוריות מלפנייתו, הציג ברונו שולץ את המציאות כביטוי של דמורציה, (לפי הגדרתו של הסופר קלמן סגל) אצל שולץ ניתן לדבר על מגירה של סטיריקון עצוב; סטיריקון המעצב את הקאריקטורה של חצי מציאות, מגנים ומבליט את הצד השלילי והמנוחן שבה — אומר סגל. שולץ, איש-תרצה ויהודי, איש חרמון המוסלם והפורע מאין כמותו, תושב העיר העתיקה, ראה את עצמו ואת סביבתו כראי עקום ומשונה; אנשים יהודים, בחור עירי קטנת, בלב השוק המאובק, חושם, חולכים לאיבוד ושבים, מחגעי נעים למשדך שאין הם יודעים מהו... מעורפלי סירוף חולים באינסטיגטיות חסוכה-מורפת. בספרו החשוב ביותר שהופיע לפני העלמותו, „הבניה הקטנה“, אתה נחקל בעולם של מבוגרים המתנהגים כמו ילדים. עולם משוגע, בו מנסים הכול לחיות שטויות. אלה הם גיבוריו האנטי-גיבורים של ברונו שולץ. הוא חי עמם, כתב עליהם ועל עצמו, על בני משפחתו, על עמיתיו ומחלתו, עד שבאה אותה רוח בראש וגרפה את כולם, הרימה אותם גבוה-גבוה עד ל-שמים ושם הם נאלצו דום כמו מכוולי עשן... נכשיו הוא איבד. נותרו אחריו כמה מאות דפי דפוס בספר אחד יחיד, שתומע בקראקו שבמולין בשנת 1964. לפי עדותו של פיצובסקי, שקי ברונו שולץ על כך עכירס של סיפורים, שטרם ראו אור. ישנו עידית שאותו יצירות, יחד עם כל עובדו הספרותי, נמסרו לידי אדם ממוצא אוקראיני.

עובדו של ברונו שולץ נעלם יחד עם חיי אדם רבים מספרו, בעלמא יצירה הנצורה אולי פעם במאז שנה. אותו סופר גאון, אותו איש-ירח יחיד, אינו מוכר עדיין במדינת ויחודים; הגויים גילוהו מכבר; בקרבם הוא מכובד ורצוי; וכאן, אצלנו, מתרגמים הכול. מכל חבא ליד; אך לא את ברונו שולץ; הגויים גילו אותו, ואנו — חרי לא נחיה ככל יעקב בסר הגויים?

רונת לנו /

על יום אחד לפני של

מוטי בחרב ובבימויו — בימרתה

ש לתחביר בהאסרן ריאליסטי לאחר גל האבסורד המערבי המיוזב, שחינו ערים לו בשנים האחרונות, ומחוחו של מוטי בחרב הוא חולית בשורשת המחנות המקוריים שראינו בעת האחרונה, כאשר הכוללים והחשו"רים ביניהם הם „אנשים קשים“, „סילבסטר גל“, „לפי דברי המחנה, מחזיק המחנה ביטוי, לפני או אחרי המלחמה. העלילה בגינת משני מישורים הנבגשים ומתרחקים לסירוגין במהלך המחנות. המישור הראשון של חיים יוצא קיבוץ, ירידתו ערה, והמישור השני הוא מישור משוער ומשולשל על המובע האישית ומסכה לעשות אותו חלק ממנו. וממלא יוצרם תפירתו וסופר „קטמור“ גישית קרקע מרחיק יחור לתהלות ולשועות בעולם קבוצתי של פסע וסמים — ובריתו מן המציאות. אולם תבלי הממליות והעולם הממלי של כל אחד

דוד דר

— מלפי, לו נשי
מלא קתרים לבואך.
מלפי, אי קיה נשי.
נשי אי קיה
עד באךך
מלפי, לא חי נשי.
נשי לא חי.
קיה —
בבואך.

— מלפי, וקתרן מפפך.
ואל פפך — חוכו וקתרן.
מלפי, וקתרן מפפך.
פי נפך, פי נפך וקתרן.
מלפי, נפך וקתרן.
פי הו נפך וקתרן.

— מלפי, אל קקום.
אל נא חסור מקרם.
מלפי, לו חסר קלף קז.
לאין קז לו חסר
שכן פי קרם.
מלפי, נפך וקתרן.
אם נפך וקתרן —
הנפך וקתרן.
קתרן וקתרן.

— מלפי, נפך וקתרן.
ואל נפך וקתרן.
מלפי, נפך וקתרן.
פי נפך וקתרן.
מלפי, נפך וקתרן.
פי נפך וקתרן.

דוד דר הוא א. ו. שיר, המשורר, הסופר והעורך שיר זה מובא ליום חלוצים למותו.

מקור: אל

